

CZAUSZ (21) *sb m*

czausz (19), **causz** (2); *czausz LibLeg* (13), *ActReg* (4), *SarnStat*, *CzahTr*; *causz BielKron* (2).
a pochylone.

sg N *czâusz* (11). \diamond *G* *czâusza* (1). \diamond *D* *czâuszowi* (2). \diamond *A* *czâusza* (6). \diamond *I* *czâusz(e)m* (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

Dworzanin turecki, poseł, goniec (z tureckiego „czawusz”); tsausius, nuntius, aulicus, cubicularius, veredarius Cn (21) : any thefz then Reieftr. kthori prziffłal Sandzyak nafz do nafsz pana fwoyego. do nafchego fczellywego panowanya o fkodach poddanich nafchich poffłalyfzmi wam pewnem Czavffem nafszem naymye Machmetem *LibLeg* 11/141v; thi wfchitky fkodi wedlvg lyftbv nafche^{go} nyechbi themv Czavffowy bili poddane *LibLeg* 11/142; Drvgye thefch dawami wyedyecz wafchey Kro. mczi yfch Czar Tureczky poffłal Czavffa do Czarza Thatarfkyego *LibLeg* 11/184, 6/192, 7/99v, 11/141v, 142, 184 [4 r.]; Czausz ktory teraz iest vkrola Ie^{go} M wCracowie roskazał domnie *ActReg* 69, 72; A gdzieby Turecki Czauzf/ álbo Mofkiewfki/ álbo Tátáfki goniec przyiechał/ tedy záraz Stároftá vkráinny/ ma flugę iednégo wypráwić do X. Arcybifkupá *SarnStat* 44.

W charakterystycznym połączeniu: czausz turecki (2).

W połączeniu z imieniem [imię + czausz (5), *czausz + imię* (2)] (7): *LibLeg* 11/140, 141v; *BielKron* 331v [2 r.]; *ActReg* 69, 121; PRZYPOVVIESC Iednego Turczyná Mnftáfzy Czauzfá Cefárzá Tureckiego *CzahTr* K3v.

Synonimy: goniec, poseł.

Cf **CZAULAR**